



PIRMDIENA, 8. JŪLIJS, NR. 2

# BALTĀ AVĪZE

## DAUDZ BALTU DIENIŅU!

*Pašu senatni mums nekad neatgriez, un tas arī nav vajadzīgs, bet labi, ja varam ko ņemt no viņas skaituma, no tā, kas viņā bijis teicams un slavējams.*

*Slikti ir, ja cilvēks radīts bez svētku noskaņas dvēselē, bet vēl sliktāk, ja kāds der tikai svētdienai un nepazīst darba svētības.*

Ar šiem Jāņa Jaunsudrabiņa vārdiem saieta vadītāji Juris un Aelita Batņas ievadīja 45. 3x3 nometnes Latvijā atklāšanu. Nometnei izvēlētais moto ir „Pirtī mana dvēselīte Ar Dieviņu runājas”. Viņi uzsvēra, ka pirts ir vieta, kur tīrs top ne tikai cilvēka ķermenis. Pirtī cilvēks kļūst baltāks un tīrāks arī garīgi. J. Batņa aicināja nometnes dalībniekus nedēļas laikā domāt par to kā var palīdzēt savai ģimenei, ko var darīt savas valsts labā.

Šovasar pirmo reizi kopš 1990. gada, kad Latvijā notika pirmā 3x3 nometne, Latvijā nav ieradusies 3x3 kustības aizsācēja Līga Ruperte ar vīru Arnoldu, kurš cīnās ar smagu slimību. Taču izmantojot 21. gadsimta informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, Līga un Arnolds uzrunāja nometnes dalībniekus. „Mums ir liels prieks, ka jūs visi varat būt kopā Neretā un ļoti lielas bēdas, ka mēs nevaram būt kopā ar jums. Viss izskatās tik mīļš un pazīstams un šķiet, ka es pat varu sasmaržot. Sirsnīgs paldies visiem cilvēkiem, kuri iesaistījās nometnes organizēšanā, jo īpaši skolas direktorei Laimai Grebskai, kura ir Neretais labais gariņš,” teica Līga. Savukārt Arnolds atzina, ka viņa cīņa ar slimību vēl nav galā, tomēr pauda cerību, ka vēl visi satiksīties. Redakcija ir saņēmusi arī Līgas un Arnolda pateicības vārdus: „Mēs ar Arnoldu gribētu pateikt lielu, sirsnīgu paldies par mums doto izdevību ar interneta palīdzību piedalīties Neretas 3x3 atklāšanā. Mēs bijām bezgala aizkustināti un pateicīgi par visiem labajiem, mīļajiem atbalsta vārdiem un mūsu pieminēšanu laba vēlējumos un lūgšanas. Tas tiešām palīdz! Tāpat kā visu šo grūto laiku ir palīdzējuši daudzie e-pasti, ko esam saņēmuši. Tas viss palīdz nejusties tik izolētiem, attālinātiem no tās dzīves un cilvēkiem, ko esam no sirds iemīļējuši un kā mums šovasar gauži pietrūkst.

Man Neretā viss izskatījās tik mīļš un pazīstams, ka varēju sajust, sasmaržot, justies, ka esmu turpat skolas priekšā kopā ar jums visiem.



Agra Mika foto

Redzējām arī tuvus, mīļus cilvēkus, paspējam ar vienu otru kādu vārdu pārmit. PALDIES, PALDIES, PALDIES!”

Latvijas 3x3 padomes priekšsēde Inese Krūmiņa pauda prieku, ka ir svarīgi, ka Neretā kopā esam kā ģimenes. „Arī šonedēļ notikušajā diasporas konferencē „Latvieši pasaulē – pieredzīgi Latvijai. 2013” tika uzsvērts, ka bērni vieni paši nav identitātes nesēji. Vecāki grib, lai bērni piedzīvo latvisko garu, taču arī viņiem pašiem vajag piedzīvot latvisko garu, tapt baltākiem, gudrākiem. Pavisam cits baltums ir neaprakstītai papīra lapai un pavisam cits baltums ir tikko izmazgātam linu dvielim. Daudz baltu dieniņu jau no šodienas,” vēlēja I. Krūmiņa.

Neretas Jāņa Jaunsudrabiņa vidusskolas direktore Laima Grebska, pateicās Līgai un Arnoldam, ka Neretai ir izrādīts tāds gods, ka šeit jau otro reizi notiek 3x3 saiets. Viņa atzina, ka bez grūtuma nekas nenāk, taču viņa cer, ka pēc 3x3 nometnes cilvēki vēlēties vēl un vēl atgriezties Neretā. Viņa priecājas, ka pēc 2002. gada 3x3 nometnes Neretā šeit vairākas reizes notikušas jauniešu 3x3 tikšanās, viņi ir iepazīnušies nometnē, apprecējušies un viņiem ir piedzimuši bērni, kas skolotājiem ir ļoti būtiski. Viņa aicināja būt tīriem domās un darbos, jo nav tā, ka neviens negreko, svarīgi ir to atzīt un vērst par labu.

Saieta vadītāji uzsvēra, ka šis ir īpašs gads, kad ziema pārgāja vasarā, liepas uzziedēja Jāņos, tagad zied ugunspuķes, kuras parasti zied vien rudenī. „Šajā īpašajā gadā esam īpašā skolā, kura visai Latvijai rāda, kā ir jāstrādā. Lai jūtos ir gaisma un nesiet to citiem. Sagaidot nometnes dalībniekus, skanēja Spēka dziesmas, tās mūs stiprinās arī visu nedēļu,” teica A. Batņa.

Daiga Kļanska

## OTRDIENA, 9. JŪLIJS

7.00 – 9.00 Celšanās, rīta rosme

9.00 – 9.30 Brokastis

9.40 – 10.10 TV ziņas

10.15 – 12.45 Ievirzes

13.00 – 14.00 Pusdienas

14.00 – 19.00 Ekskursijas

19.00 – 20.00 Vakariņas

20.15 – 21.15 Neretas

pašdarbnieku vakars

21.15 – 21.30 Vakara

pasacīna mazajiem

21.30 – 22.00 Neretas

pašdarbnieku vakars

22.00... Vakara viesis –

Mārtiņa Bucuļa muzeja

vadītājs Gunārs Spīdainis

no Saukas pagasta

22.00....Danči, nīkšana

## PAZIŅOJUMI

Atstās mantas var Anodot Informācijas centrā, kas atrodas skolas 2.stāvā lietvedībā, lai cilvēki, kuri tās pazaudējuši, varētu tās saņemt.

Šodien 8. kabinetā atstāta sporta jaka melnā krāsā ar ziliem uzrakstiem. Tā atrodas Informācijas centrā skolas 2.stāvā.

Nometnes vadītāji vēlreiz sirsnīgi aicina visus dalībniekus nekavēt ieviržu un citu pasākumu sākumu un ierasties laikus, lai netraucētu sekmīgu ieviržu norisi un pasākumu programmu.

## JUBILĀRE UN GAVIĻNIECES

Šodien 16.dzimšanas dienu svin Mētra Krūmiņa. 1997.gadā Stiklu nometnē Mētrai bija sešas dienas un nometnes dalībnieki gāja pie viņas raudzībās. Sovakar Mētra nometnē ieradāsies no savā mūžā pirmajiem lielajiem dziesmu svētkiem, jo vakar viņa kopā ar tūkstošiem citu dziedātāju gaviļēja svētku koncertā „Līgo!”. Daudz baltu dieniņu jubilārei!

Vārda dienā sirsnīgi sveicam Antru Zelču un Adeli Jakoviču!



## PATEICĪBA

Paldies Neretas evaņģēliski luteriskās baznīcas mācītājam Aldim Pavlovičam un Neretas Svētā Gara Romas katoļu baznīcas priesterim Uldim Cēsniekam par 3x3 nometnes atklāšanas svētbriķi un aizlūgumu par Līgas un Arnolda Rupertu veselību.

## 4.5. 3x3 NOMETNE SKAITĻOS

Neretas nometnē piedalās 337 dalībnieki no desmit valstīm, kā arī 57 Neretas novada iedzīvotāji. No Krievijas uz nometni ieradusies 12 cilvēki, no ASV – 11, no Zviedrijas – 9, Austrālijas – 6, Libānas – 4, Luksemburgas – 3, Norvēģijas – 3, Kanādas – 1, Ukrainas – 1.

Vecumā līdz vienam gadam ir 4 dalībnieki, no 1 līdz 5 gadiem – 30, no 6 – 15 gadiem – 100, no 16 – 25 gadiem – 36, no 26 – 50 gadiem – 121, 51 gads un vecāki – 46.

## 3x3 PAMUDINĀJUSI NOPIRKT MĀJU UN ATSĀKT AUŠANU

Latvijas valsts karoga pacelšana mastā, atklājot 45. 3x3 nometni Latvijā, bija uzticēta jelgavniekiem – Rubeņu ģimenei – tētim Jānim, mammai Santai un viņu bērniem: Krišjānim, Betijai un Paulai. Jānis ir uzņēmējs, Santa pēc bērnu audzināšanas sākusi iekārtot nesen iegādāto lauku māju, kurā cepts maize, rikos bērnu nometnes un kops latviešu tradīcijas. Jānis un Santa ir diplomēti mājturības skolotāji. Krišjānis un Betija mācās skolā, savukārt piecgadīgā Paula šoruden sāks gatavoties skolas gaitām. Rubeņiem šī ir otrā 3x3 nometne viņu mūžā.

## PAR PŪRA NAUDU – TAUSTĒRĒPS UN STELLES

Santa stāsta, ka viņu ģimenē, sasniedzot 18 gadu vecumu, bērni saņēmuši zināmu naudas summu, savas dzīves sākšanai. Neskatoties uz to, ka 90. gadu sākumā strauji samazinājās naudas vērtība, Santa īstenojusi savu mērķi – par šo naudu iegādājusies tautastērpus un stelles. „Tolaik deju tautasdejas un kolektīva vadītāja visiem pasūtīja Rīgā tautastērpus, es to pasūtīju arī sev. Arī stelles iegādājos, tikai mainot dzīvesvietas, mēs tās ziedojām skolai. Pateicoties Cesvaines 3x3 nometnei, man atkal ir stelles un es izbaudu aušanas prieku,” stāsta Santa.

## 3x3 NONĀK, PATEICOTIES SKOLOTĀJI

Par 3x3 saietiem Santa bija dzirdējusi jau sen. „Zināju, ka mana latviešu valodas un literatūras skolotāja Inese Bērziņa Mazsalacā rīkoja 3x3 saietu. Lai arī nezināju, kas ir 3x3, intuitīvi jutu, ka 3x3 ir domāta man. Uzzināju, ka mūsu kaimiņiene, bijusī universitātes zīmēšanas pasniedzēja arī bijusī 3x3. Tolaik es viņu izvaicāju par nometni un nolēmu uzrakstīt pieteikuma vēstuli Cesvaines nometnei. Tā mēs nokļuvām Cesvainē,” atceras Santa. Jānis piebilst, ka šos divus gadus pēc Cesvaines viņiem esot sajūta, ka 3x3 viņi esot jau gadus 20. Šogad Rubeņu ģimene pieteikusies uz Neretas 3x3 nometni vadītāju personības dēļ. „Ir labi būt kopā ar ģimenēm, kuras interesē latvietība, jo ne jau visi ikdienā par to interesējas. Bijām aizbraukuši ar vilcienu uz Dziesmusvētkiem, bijām Vērmanes dārzā un pie Brīvības pieminekļa, kur bija danči, bija sajūta, ka viss notiek, bet ieejot dzelzceļa stacijā, kur 8 no 10 cilvēkiem runā krievu valodā, saproti, ka ir arī cita realitāte un vēl ir daudz darāmā. Vēlamies būt 3x3 un, lai saietā ir aizvien vairāk jaunu cilvēku. Ir izjūta, ka latvietība ir svarīga aizvien lielākam cilvēku skaitam.

## LATVIETIS DŽĪVO ATBILSTOŠI DABAS RITMIEM

Runājot par to, kā viņi izprot latvisku dzīvesveidu, tētis Jānis stāsta, ka latvietim ir



Agra Mika foto

svarīgi būt kopā ar dabu, dzīvot atbilstoši dabas ritmam, sajaut savu zemi. „Mēs pēc Cesvaines 3x3 saieta pieņēmām lēmumu un iegādājāmies vecu lauku māju, kuras vēsturi esam izpētījuši arhīvā. Māju atjaunojam, lai atjaunotu arī dzimtas māju tradīciju, jo tagad tik daudzi cilvēki dzīvo dzīvokļos un nemaz vairs neizprot, ko nozīmē dzimtas māju būtība. Mūsu mazbērni šo māju jau varēs saukt par dzimtas māju. Mēs vēlamies tās gruntīgi atjaunot, lai kopā ar radiem, draugiem, domubiedriem varētu svinēt gadskārtu svētkus, cept maize, rīkot nometnes bērniem. Mēs esam sākuši muzicēt. Betija spēlē kokli un Paula brauc uz nodarbībām pie Ilgas Reiznieces. Jaunākie bērni visas aktivitātes iekļaujas ļoti organiski, vecākais dēls Krišjānis ļoti rūpīgi izvērtē kas un kādēļ jādara, taču mēs priecājamies, ka šogad Jāņos arī viņš uzvilka baltu linu kreklus un iesaistās aktivitātēs, jo mēs neko neuzspiežam,” stāsta tētis. Santa priecājas, ka viņiem ir izdevies izprast latviešu gadskārtu un tagad laiks ir ļoti piepildīts, jo beidzoties vieniem svētkiem, ir jāsāk gatavoties nākamajiem. „Piemēram, jau Ūsiņos saprotam, ka ir jāsāk gatavoties Jāņiem, jo vienā vakarā 25 ligo dziesmas neiemācīsimies, tas ir jādara laikus. Esam aizmirsuši, kas ir rudens depresijas, jo mums tam nav laika, jo ir jāgatavo rotājumi, maskas Ziemassvētkiem,” savā pieredzē dalās Santa.

Vēl Rubeņi iet pirtī. Viņiem ir etnogrāfiskie tērpi ar kuriem viņi piedalījās tautas tērpu skatē Dziesmu svētkos, pārstāvēt tautas lietišķās mākslas studiju „Dardedze” un ieguva 2.vietu uzņēmēju, tautas lietišķās mākslas studiju un amatnieku biedrību grupā. „Mēs šoruden svinēsim 15.kāzu gadskārtu un gatavojamies līdzināšanas rituālam. Ja pirmās kāzas bija domātas vecākiem, tad tagad tās būs pašiem. Rudenī jau būs atjaunota klēts, uzmūrēta maize krāsns,” viens otru papildinot, stāsta Rubeņi.

Neretas nometnē Rubeņiem katram savs plāns. Santa Krišjānim darinās ādas zābakus, latviskajā virtuvē raudzis kādus ēdienus var gatavot uz malkas plīts, Krišjānis no puikas mēģinās pārtapt par vīru, Jānim ir līdzī daudzi mūzikas instrumenti, tādēļ viņš darbosies ritma darbnīcā. Arī meitenes ir izraudzijušās savas nodarbības. Tāpat viņi kārtīgi izdancosies.



## IEPAZĪŠANĀS VAKARS KOPĀ AR PIRTS GARIŅU

Saieta vadītāji Aelita un Juris Batņas aicina visus pulcēties, lai vaigā iepazītu visus ieviržu vadītājus. Juris paspēj pastāstīt, ka latvisko dzīvesziņu – pirti iešanu – pie viņiem apguvuši 250 interesenti un 240 vēl mācās, kad ierodas Pirts gariņš, kas vadītājus ieper ar čaukstošām bērza slotiņām, un aicina ar sevi iepazīstināt.

S tarp rīta nodarbēm būs iespēja no zēniem kļūt par vīriem. No kuplās vīru saimes runas vīrs ir Roberts Šilings, kurš teic, ka šo dzīves gudrību māca jau zēniem Limbažos.

„Ne visi varbūt zina, bet ideja par



bēbišu skoliņu dzima tieši Neretas 3x3 saietā 2002. gadā, bet tagad aicinām vecākus ar mazuļiem no 0 līdz divu gadu vecumam apgūt, kā ucināt, aijināt, dziedāt pašiem mazākajiem,” stāsta Dina un Reinis Ceplī.

„Mēs esam divas Liepas un kopā taisīsim pirts pasaku animācijā. Visi, kas vēlas, nāciet ar idejām un radīsim kopā,” mudina māte un meita – Dace un Silva Liepas.

„Bet mēs gatavosim 10 minūšu lieluzvedumu „Zaķišu pirtiņa”! Tas būs objektu teātris, kurā darboties aicināti bērni no septiņiem līdz 13 gadiem,” informē Leļļu

teātra aktieri Dace Vitola un Edgars Kaufelds.

Ja vēl neprotat, varat iemācīties gatavot cauri visiem gadalaikiem. Tas nozīmē apgūt latvisko virtuvi un kādus ēdienus gatavot Lieldienās, Jāņos, Miķeļos, Mārtiņos un Ziemassvētkos. Jēra cepetis noteikti būs – sola Irma Tomsone un pavārmākslas gudrības ierādīs arī Ieva un Laura Kušķes.

Interesanta solās būt ievirze par novada mācību, kuras laikā meklēs puiku pirti. Nebūs jau nekāda sēdēšana muzejā, bet brauks un lūkos, ceļš vedīs arī uz Viesīti. Ceļabiedres būs gudras un mutīgas neretnieces – Ilze Liduma, Egija Apiņa un Lija Saldovere.

Arī vēsturi neapņūs sēžot telpās, bet Andris Tomašūns iecerējis kopā ar vēstures entuziastiem braukt un meklēt apkārtnes pirtiņas, iztaujāt to saimniekus, kāpēc tās būvētas tā vai tā...

Pieredzējusi mezzine Anna Āze vedīs pa dabas takām un atklās vēl neatklāto. Viņa Neretā jau paspējusi sastapt zalkti, caunu, stirnu...

„Apgleznosim stiklu, lai tas plīst uz laimi!” teic Jolanta Albrehta.

Bet, ka no divieļiem var uztapināt brīnumu lietas jeb lellītes, nodemonstrē Natālija Grīnvalde. Pie viņas savukārt gaidīti bērni no septiņiem līdz 13 gadiem.

Kustību prieku gan varēs baudīt tikai no 13 gadu vecuma, bet sevi atmodināt no rītiem aicināti visi, tad jāceļas pulksten 7.50 un jāpulcējas pie skolas. „Lidzi ņemiet divielīti,” piekodina Eva Vancāne.

Darīnot pērlišu rotas ar baltu zīmēm, tiks domāts arī par vides tīrību, jo Modra Reizniece demonstrē, ka stelles darinātas no tukšām papīra kārbām.

Ansis Bogustovs jautā, kurš piedalījies pašvaldību vēlēšanās un vai ir apmierināts ar rezultātu? Izrādās, ka vairākums nav viss. Kāpēc tā notiek? To būs iespēja analizēt ievirzē „Politika”.

„Mēģināsim rakties dziļumā zem vārdiem,” noslēpumaini savu ievirzi raksturo Inese Krūmiņa.

Pēcpusdienas ievirzēs rokas zibēt zibēs, jo lielās un mazās stellēs aust mācīs Ausma Spalviņa, pirts cepures filcēt – Evita Vinakalne, bet no koka darināt praktiskas lietas – Guntars Griekēris. „Darbs būs smags un grūts,” gandrīz vai nobaida Agriņa Krieviņa, jo no ādas gatavot pastalas un zābakus nav joka lieta.

Anda Ābele smaidot stāsta, ka ikviens var iemācīties ieskandināt kokli. No

latviskākā instrumenta skaņas izvilina pat Pirts gariņš.

Ota un Zīmulis jeb Dita Pavloviča un Marija Šalna mācīs gleznot neparasti – arī ar ogli, uz akmeņiem, ziedu plāvā...

Spēka avotus dzimtas saknēs mudina meklēt Aloida Jurčenko un pulkā aicina tos, kuri gatavi ieskatīties arī sevī.

„Es mācīšu kā atveseļot māju – savu



ķermeni. Ārstnieciskā vingrošana nozīmē locītavu un visa organisma atveseļošanu,” skaidro fizioterapeite Anita Elksne.

Pievakares ievirzēs dzīvo radību gudrību ierādīs Aina un Gvido Tobji, bet, kas ir saules rīts un ko vēsta baltu zīmes mēģinās atšifrēt Roberts Šilings.

„Citi vedīs pa dabas takām, tad neiztikt bez romantikas. Es varu iemācīt pagatavot skaistus gaismeklišus, darināt sveces un daudz citas lietas,” ieintriģē Ināra Ozoliņa.

Sportiskās aktivitātes vadīs Zigurds Karols, Gundega Klibiķe, Mairis Dzenis.

Kāpēc Latvijā izsenis vajadzīgi karavīri, ko darīja senie karavīri vilku mācībā mazajiem puīšiem atklās Jānis Atis Krūmiņš.

Vēl jau ir daudzveidīgās ievirzes un iespēja ieklausīties savā dvēseles balsī caur dziesmu, kad 3x3 saietā ieradīsies visi ieviržu vadītāji, bet kā skaisti un skaidri izteikt domu mācīs pats Pirts gariņš jeb Ārija Liepiņa – Stūrniece.

Pēc iepazīšanās seko kopīgā vakara dziesma un šķiramies, lai kopīgi sāktu pirmo nīkšanu.

*Ilze Brinkmane  
Andra Tomašūna foto*

## KAD DIEVS ZIED TAVĀ DVĒSELĒ, TAD IR TIK LABI PASAULĒ!

7. jūlijs bija īpašs – daudzi devās uz Neretu, uz latviešu ģimeņu 3x3 nometni. Novakarē abās Neretas baznīcās notika svētbrīdis.

Neretas Svētā Gara Romas katoļu baznīcas priesteris Uldis Cēsniņš atgādināja cilvēka dzīves mērķi – tiekties uz sabiedrību, iepazīt citam citu, novēlot, lai katrā iemājo gaismas stars, ar ko dalīties saietā. Garīgo sirsniņu sniedza ne vien katoļu baznīcas ansamblis „Laudate”, bet arī viesi no Dānijas – Karolīnas Amālijas koris. Priesteris vēlēja, lai nometne ar Dieva svētību pavadīta.

Lai saieta dalībnieki aizbrauc dvēselē bagātāki, tīrāki – tā Aldis Pavlovičs, Neretas luterāņu baznīcas mācītājs. Nometnes moto atgādina – ne tikvien cilvēka dvēsele ir dzīva, bet ir arī Kāds, ar kuru var sarunāties. Dievs grib būt vai ir daļa no cilvēka dzīves. Tāpēc ar Dievu var un vajag sarunāties.

Abās baznīcās bija aizlūgums par nometnes 3x3 idejas autori Līgu un Arnoldu Rupertiem, viņu veselību.

Lai svētīga nometne!

*Dace Kronīte,  
Neretas Jāņa Jaunsudrabiņa  
vidusskolas skolotāja*



Neretas luterāņu baznīcā. Agra Mika foto.



Aijas Leites sieri ar sešām dažādām piedevām. Daigas Kļanskas foto

## GARDĀ SIERA SĒJĒJA

Kad svētdienā ieradāties Neretā, pie Jāņa Jaunsudrabiņa vidusskolas mūs sagaida krāšņos tautastērpos jaunieši un cienā ar dažādām siera šķirnēm. Neretiešu viesmīlība patiesi iepriecina. „Baltās Avīzes” redakcija vēlas zināt, kas garšo sieru sējis?

„Gatavot sieru laikiem man jau gēnos, jo mamma un tētis savulaik strādāja Neretas pienotavā. Mammīte gatavoja saldējumu, bet tēva ziņā bija seperēšanas iekārtas,” stāsta Aija Leite, kura galdā cēlusi mīksto sieru ar sešu veidu piedevām: ķimenēm, sierāboliņu, sinepju sēkliņām, kaņepēm, dillītēm un baziliku no pašas dārza.

Aijas saimniecībā ir vairāk nekā 100 govju. „Kad pienu uzpirka vien par smiekla kapeikām, tad domāju, kā uzturēt ģimeni un sāku siet sieru. Tā pamazām pati gudroju receptes, vien esmu bijusi divu dienu kursos Rīgā pie viedās siera sievas Aijas

Goldes,” atklāj siera meistare, un piebilst, kā mīksto sieru ātrāk pagatavot. Piemēram, Jāņu sieru nedēļu jāgatavina, pirms tam jātaisa bieziens, vajag arī olas, sviestu...

Uz vaicājumu, vai ir arī palīgi, Aija teic, ka gotiņas palīdz kopt vīrs ar dēlu, bet trīs meitas skolojas Rīgā. „Dzīvojot laukos, grēks pašam negatavot, lai gan zinu, ka daudzi krējumu pērk veikalā, pati arī savulaik esmu tā darījusi,” stāsta neretniece.

Viņa lepojas, ka ir kupla ģimene – kopā 15 cilvēku, jau četras mazmeitas un vedekla cep lieliskas tortes.

A.Leite atceras, cik garšīgu saldējumu gatavojusi viņas māmuļa – gan šokolādes, gan plombīra ar rozīnēm... „Esam jau pasūtījuši saldējuma mašīnu, tā kā arī man ir nodoms gatavot saldējumu,” nākotnes plānus atklāj Aija un kas zina, nākamreiz esot Neretā baudīsim neparastas garšas saldījumus.

*Ilze Brinkmane*

## PIRTĪ PĒRSIES PRINCESE, VELNS UN DINOZAURS



Zanes Bukšas foto

un Silva Liepas aicina izdomāt, kas būs tie pasaku tēli, kas dosies uz pirti pērties. Emīlija Vanaga (6 gadi) nolēmusi, ka pirti pērsies gan princese,

bruņurupucis. Toties Saiva Staģīte (8 gadi) un Adelīna Bērztele (10 gadi) nolēmušas, ka mazgāties der arī bum-bierim, tomātiem un gurķiem. Adele Jankoviča no Cēsīm (9 gadi) zīmējusi lācīti un pelīti. „Bērnu fantāzija ir varena – uz pirti ies arī dinozauri,” piebilst Dace Liepa.

Vienpadsmitgadīgā jelgavniece Betija Rubene jau sākusi veidot filmu, jo filmas galvenā varone zīmēta kustību secībā. Filmā būs arī šausmu elementi, par to parūpējies Adrians Zeidmanis (11 gadi) no Piltenes, jo paredzēts, ka no tvaikiem parādīsies ... velns.

Mikus Bernots (11 gadi) no Alejas Pierīgā stāsta, ka viņa krusttēvs arī ir pirtnieks, laikam tādēļ viņa zīmētajam cilvēkam ir galvā gan pirts cepure, gan rokā pirts slotiņa. Septiņgadīgais brālis Ernests piebilst, ka abi mācoties Os-kara Kalpaka Rīgas Tautas daiļamatu pamatskolā. Tā esot sena skola un zēni zina teikt, ka nosaukta pirmā Latvijas Armijas pulkveža vārdā.

Animācijas pasakā par pirti Dace

gan čūska, gan parasts puisis, bet Toms Dārziņš (8 gadi) iedomājies, ka

Ilze Brinkmane

## LELLĪTES ŠVAMMĪTES UN CITI MĪĻUMI

Kad ierodos pie leļļu darinātājiem, uz palodzes jau sēž pirmie gatavie darbiņi, kuri tapuši no divielīšiem, toties vēl top lellītes – švammītes jeb pirts cimdiņi. Uz vaicājumu, kāpēc cimdam divi ikšķi, ievirzes vadītāja Natālija Grīnvalde skaidro, ka tie domāti ne tikai, lai mazgātos, bet, lai pirkstiņi spēlētos. Starp čaklajām šuvējām ir arī divi puīši. Tomass Dzelzkalējs (10 gadi) braucis no Zviedrijas, sākumā gan vēlējis tikt apgleznot stiklu, bet grupiņa jau bijusi pilna, taču nenožēlo, to atzīst arī Dārta Auziņa (9 gadi) no Siguldas.

Jānis Ceplis (7 gadi) no Rīgas teic, ka pats nolēmis apmeklēt šo ievirzi. Lai gan grūtāk veicas diega ievēršana adatā, puisis ir apņēmības pilns darbu veikt. Čaklas šuvējas ir Paula Baškevica (8 gadi) no Ķekavas un piektklasniece Katrīna Doniņa no Piltenes. Viņām šūt iemācījušas gan mamma, gan vecmāmiņa.

Darbojas arī mamma un meita – Inga Cepurīte un piecgadīgā Paula. Meitene lepojas ar pašas darināto pūcīti. Inga stāsta, ka abas ir neretnieces. Viņa strādā

bērnudārzā par logopēdi un arī surdotulku, bet viņas mamma Vita Butenaite strādā Jāņa Jaunsudrabiņa vidusskolas virtuvē un ir viena no saimniecēm, kuras gatavoto ēdienu, manuprāt, slavē visi nometnes dalībnieki.

„Par 3x3 nometni biju dzirdējusi nostāstus, īpaši par dejošanu līdz rīta gaismai, bet pati esmu pirmo reizi. Tas ir forši, ka mamma var būt kopā ar bērnu, tētim diemžēl darbs. Apbrīnoju izdomu, lai ir ko darīt dažāda vecuma dalībniekiem,” slavē I. Cepurīte un piebilst, ka pati bijusi nometnes vadītāja nedzirdīgo bērnu nometnē.

Arī Natālija ir vietējā un stāsta, ka leļļu darināšana ir viņas hobijs kopš bērnības. „Pati šuvu savām lellēm tērpus, reizēm pat sargiezu mammas labās drēbes. Aizraušanās turpinās joprojām, jo skolā vadu pašdarināto

leļļu teātri,” atklāj J.Jaunsudrabiņa vidusskolas sākumskolas skolotāja jeb kā viņa pati saka – vietējā Nata. Kur smeļas idejas? Ideju par lellēm no divielīšiem, kas lieliski sasauca ar saieta tēmu, noskatījusi internetā. Tapusi arī lelle – šķelmīgs pirts gariņš.

Ilze Brinkmane



Veltas Mikas foto



Zanes Bukšas foto

## KRĀSU GLEZNAS UZ STIKLA

Ievirzei „Stikla apgleznošana” ir liela piekrišana, jo pieteikuma anketa drīz pilna un visi gribētāji pat uz šo nodarbi netiek. Kā „Baltās Avīzes” pārstāve iekļūstu pirmajā nodarbībā un tieku arī pie iespējas apgleznot stikla rāmīti.

Jolanta Albrehta izstāsta plānu visai nedēļai. Rīt taps dekupāža no salvetēm uz tumšām stikla pudelēm, pēc tam latviski raksti uz gaišiem stikla traukiem, apgleznot arī svečturus.

Pirmdienas rītā visiem dots uzdevums gaisā noķert ideju, kas saistītos ar bērniņa piedzimšanu, šūpuli. Vispirms uz papīra top ideju skices, iedomāto krāsu laukumi.

Pirms virmo idejas, iepazīstamies.

Viena Līva ir no Alūksnes, bet otra no – Pededzes, Krista un Sandra no Bauskas, Džonatans un Lia un viņu vectētiņš Agris braukuši no Rīgas, rīdzinieces ir arī Marta, Betija, Alise mērojusi ceļu no Jēkabpils, bet Madara un Helēna no Rēzeknes, Dārta braukusi no Kokneses, vietējās neretnieces ir māsas Rūta un Zane. Nadežda atzīstas, ka slikti runā latviski, bet viņai palīdz vīrs Oļegs, toties Līna, lai arī labāk saprot angliiski, vēlas, lai ar viņu runā latviski, jo vēlas iemācīties runāt labāk. Bet visi kopā mācāmie apgleznot stiklu.

Par ideju trūkumu nevar sūdzēties – vairākumam bērna piedzimšana un šūpulis saistās ar sauli, ziediem, arī jūru. Vectētiņam Agrim Mikam dzimst doma par daudzkrāsainu olu, bet viņa mazdēls Džonatans Miks Melgalvis iztēlē redz visu redzošas acis, kas bērnu sargās no augšas. Meitenēm krāsu līnijas vijas viegli un daudzkrāsaini.

Sākas grūtākais, kad

zīmētā ideja jāpārnes uz stikla. Tam jābūt tīri spodram, tādēļ jānotīra rūpīgi. Pamatkontūras jāievēl ar īpašu līmes krāsu. Kopā ar Jolantu noskaidrojam, kuras ir pamatkrāsas – sarkana, zila un dzeltena un kā top zaļa, violela un oranža, izvēlamies krāsu pamatam un sākas filigrānākais process – līniju vilkšana. Pēc pirmās krāsas kārtas nožūšanas, pārklājam otru kārtu, lai varam ietonēt, ieēnot utt. Kad krāsas pavisam nožuvušas, darbiņu atliek ierāmēt.

Man veicies, jo varēju ļauties krāsu priekam un pozitīvām, gaišām atmiņām.

Jolanta slavē visu veikumu, bet atzišos, ka patīkami saņemt uzslavu, manuprāt, ir ikvienam. Kad vaicāju, kur pati mācījies, Jolanta Albrehta stāsta, ka Rēzeknes Augstskolā studējusi par mājturības skolotāju, tā kā apgūvusi daudzas prasmes.

Ilze Brinkmane



Maira Dzeņa foto



Zanes Bukšas foto

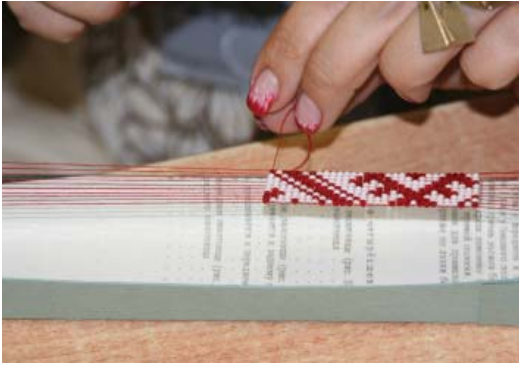
## AR KĀJĀM UZ ZEMES, AR SKATIENU DEBESĪS

Pirmo runas mākslas nodarbību Ārija Liepiņa – Stūrniece veltīja, tam, lai dalībnieki apzinātos savu balsi un to var izdarīt, ja apzinās sevi, proti, savu ķermeni. Mācījāmie stāvēt ar kājām uz zemes un skatienu debesīs, jo ir svarīgi sajūst vertikāli. Ārija uzsvēra, ka publikas priekšā var iet, ja ir apzināti četri stūrakmeņi: ir skaidra doma, ko ir gribējis pateikt autors un ko grib pateikt stāstītājs, runai ir jābūt vienkāršai, konkrētai un jāraugās, lai klausītāji kļūtu par domubiedriem, savējiem. Runājot, ir jāseko līdzi vai ar publiku veidojas dialogs, kāda ir viņu attieksme. „Ja šos priekšnosacījumus var izpildīt, tad var iet publikas priekšā,” ie-

saka lektore. Šodien mēs sildījām lūpas, apļojot tās te uz vienu, te otru pusi, pakškinājām ar lūpām kā varens varžu koris, izgrozījām žokli pa labi un kreisi, taisījām bučmūļiņus. Mācījāmie pareizi izrunāt patskaņus a, e (platais) e (šaurais) i, o, u. Pirmajā dienā vēl netikām pie žagaru saišķa, taču mazā Alma basām kājām rāvā izbradājās uz nebēdu, kamēr 17 ievirzes dalībnieki trenējās kā skanīgi mēles mežģi burtā A apguvei izrunāt. No pirmdienas sākām vingrināties noslēguma koncertam, lai citiem pastāstītu par notikumiem Ķīķeru pirtīnā, ko Jānis Jaunsudrabiņš „Baltajā grāmatā” savulaik rakstījis.

Daiga Kļānska

# MAIRA DZEŅA FOTOSTĀSTI



## KO NU, ANDRIEV, DZĒRAJAM DZĒRĀJA VALODA!

### SILIŅŠ NERETĀ

Labas dienas!

Svētdien, 7. jūlija rīts. Rīgā Dziesmu svētku gājiens. Arī es soļoju ar somu, smagu kā akmens, uz Šarlotes ielu, kur, cerams, mani gaida Neretas autobuss. Priekšā jau Uģis Lācis no Krievzemes, Ādolfs Avens no Kanādas un Purciems no Purvciema. (Purciemu dažkārt sauc arī par Agritu Krieviņu). Salasās arī vēl citi pazīstami un nepazīstami braucēji, viņu starpā mana nākamā "bosene" Daiga Kļanska, kas mani terorizēs ar saviem pieprasījumiem pēc rakstiem visu nākamo nedēļu.

Mūsu avīze saucas Baltā Avīze. Es to būtu nosaucis par Balto Grāmatu, bet runas vīriem (un sievietēm) ir spēks rokā un, ko tie nospriež, tas paliek.

Mans statuss nometnēs pa šiem gadiem ir kaut kas līdzīgs antikai mēbelei. Uzzinājuši manu vēlmi piedalīties nometnē, vadība nopūšas, iebāž mani redakcijā, iedod par brīvu krekliņu un, kā angļi saka: "Bobis ir tavs onkulis." (tas ir tas).

Braucam. Edžus Krūmiņš iekasē no katra braucēja 4 latus. Latvijas baltie lielceļi nav vietām sevišķi līdzeni un mūs, aizmugurē sēdošos, pamatīgi izkrata.



Beidzot Nereta! Esam Sēlijas sirdī, Jāņa Jaunsudrabiņa dzimtenē. Kopš pirmās nometnes ir pagājuši 11 gadi. Nometnes moto:

*Pirtī mana dvēselīte*

*Ar Dieviņu runājās.*

Akcenti uz iekšējo un ārējo tīrību, bet pilnīgā novārtā pamesta iekšējā skalošana, kas tiek piekopta nīkšanā.

Mana nākamā dzīves vieta ir istabiņa lieliskajā dienesta viesnīcā.

Plkst.16.00 nometnes atklāšana. "Dievs, svētī Latviju", mūsu skaistā tautas lūgšana, izskan diezgan nožēlojami. To būtu labojuši pāris labi dziedātāji ar spēcīgām balsīm. Uzrunas no nometnes vadības, Ineses Krūmiņas un tad aizkustinošā elektroniskā tikšanās ar Līgu un Arnoldu Rupertiem.

Jā, man pietrūka Līga un viņas aicinājums savā starpā saukties uz "Tu". Šodien viņa pirmo reizi 3x3 vēsturē nav pie mums.

Plkst. 20.15 iepazīšanās vakars, kurā mūs, darbiniekus, dzenā apkārt ar pirts slotu Ārija Liepiņa-Stūrniece.

Es iesāku nīkšanu ar pudeli bezalkoholiskā alus un tad eju nīkt mājās. Ja vadības nolūks ir bijis padarīt šo, manuprāt, nozīmīgo pasākumu nenozīmīgu, tad tas ir izdevies. Es esmu piedalījies vairāk nekā 20 nometnēs, nīcis kopā ar simtiem ļaužu, bet neesmu redzējis vēl nevienu piedzērušu. Zinu vienu piedzērušu gadījumu kādā no Latgales nometnēm, kurā kādu vecāka gadagājuma vīru vietējie bija cienājuši ar kandžu.

Nīkšana ir vienīgā vieta un reize, kur varam kopā padziedāt, tērgāt un izsmieties. Galu gala mūsu kopā nākšanas nolūks, cita starpā, taču ir sekmēt latviskas draudzības un veicināt latvisku kopības sajūtu, vai ne? Tas tā pārdomām.

*Uldis*

## NOKLAUSĪTAS SARUNAS

Šorīt nometnē ieradās tie dalībnieki, kuri vakar piedalījās Dziesmu un deju svētkos. Ausma Spalviņa, satiekot Līgu Reiteri, priecīgi iesaucās: „Es jau tevi naktī gribēju! Es ar Pēteri biju vienā istabā.” (Pēteris ir Līgas dēls - red. piez.)

Vecmāmiņas stāsta, ka bērni bērnudārzā, dziedot dziesmu, „Tūdaliņ, tagadiņ – pastalnieki danco”, nezina kas ir vīzes, tādēļ tajā vietā dzied flīzes.

Ieviržu vadītāju pirmajā sanāksmē,

kad Inese Krūmiņa aicināja pacelt rokas to ieviržu vadītājus, kuri ievirzi vadīs pirmo reizi, braši roku pacēla arī Dāvis Bogustovs, kura tētis Ansis nometnē vadīs „Politikas ievirzi”. Iespējams, ka kādu dienu ievirzē Dāvis tētim asistēs.

Anna Āze, kas nometnes dalībniekus vedīs dabas takās, šķendējās par neretiešu nopļautajām pļavām. Ja viņa to būtu zinājusi, tad jau no Žīguriem līdz Neretai būtu puķes un smilgas pa ceļam plūkusi, toties čūskas, gan viņa līdzī esot paņēmusi.

Vakar, tie nometnes dalībnieki, kas

ieradās ar autobusu, bija liecinieki visai savādam skatam. Siliņu Uldis par ceļu samaksāja veselu sauju naudas. Uz jautājumu, vai viņš tik daudz sīkas naudas svētdienas rītā saubagojis pie kāda dievnama, Siliņš kautri klusēja. Bet var jau būt, ka viņš visu naudu izdevis par alu un nez vai mājupceļam maz kas atlicis...

Izrādās, ka animācijas ievirzes vadītājam Dacei Liepai nepietiek ar saviem četriem bērniem, tādēļ viņa brauc uz nometni, lai sev apkārt pulcētu vēl kuplāku pulku bērnu. Ieviržu vadītāju sanāksmē viņa solīja, ka kopā ar citiem bērniem līdz nedēļas beigām taps pasaka.